

СТАНОВИЩЕ

относно качествата на дисертационен труд на тема:
**"Таекуондо, като средство за подобряване на физическата
дееспособност при подрастващи"**

за присъждане на образователната и научна степен **"Доктор"**
по професионално направление 7.6. Спорт
на докторанта към катедра "Теория на спорта"
при НСА "Васил Левски"

Николай Недков Балевски

Научен ръководител: Доц. Станислав Маврудиев, доктор

Съвременният хиподинамичен начин на живот е в противоречие с физиологичните потребности на организма от двигателна активност, а липсата на такава води до повишена заболяемост и съвсем естествено се отразява негативно върху учебно-трудова дейност.

Особена важност в настоящия момент за младите хора и подрастващите придобиват нетрадиционните и атрактивни форми на занимания, между които и някои източни бойни изкуства, като таекуондо, оказващи комплексно въздействие върху тяхното функционално и психическо развитие.

Изборът на проблема на научното търсене не е случаен – докторантът Николай Балевски е дългогодишен състезател, а вече и треньор по таекуондо на подрастващи.

Представеният за рецензиране дисертационен труд е разработен на 188 стр., в това число 30 таблици (от тях 16 в приложение), 46 фигури, 6 приложения и списък на информационните източници.

Структуриран е според изискванията. Написан е на добър език и стил и е добре онагледен. Анализът на резултатите е на добро професионално ниво.

Разработката притежава редица достойнства, които имат приносен характер:

- извършено е сериозно теоретично проучване (на базата на 112 литературни източника, от които 94 на кирилица, 18 – на латиница) върху проблемите за възникването и развитието на таекуондото (в света и в България), разкрити са философията, същността и характерните особености на този боен спорт и неговото влияние върху физическите, функционалните и психическите

възможности на човека. Разгледани са някои аспекти на физическото възпитание и спорта, както и проблемите на ефективността на процеса на обучение в българското училище;

- контингентът на изследване е достатъчно представителен – изследвани са 76 ученика (38 момчета и 38 момичета) от V и VI клас, разделени на четири групи (2 контролни и 2 експериментални – съответно по една момичета и момчета). Участниците в експерименталните групи са подложени на тренировъчните въздействия със специфичните средства на таекуондо под ръководството на досторанта, в рамките на извънкласните занимания в две училища. Проведено е и анкетно проучване с 26 висококвалифицирани специалисти по таекуондо;
- приложени са подходящи методи на изследване (проучване и анализ на специализираната литература, анкетно проучване, антропометрия, спортно-педагогическо тестиране, спортно-педагогически експеримент). Приложената тестова батерия включва 9 основни показателя за физическо развитие, специална кондиционна и координационна подготвеност;
- използван е подходящ математико-статистически инструментариум (алтернативен, вариационен и корелационен анализи, сравнителен анализ с помощта на t-критерия на Стюдънт, метод на персентилите и честотен анализ);
- разработена е специализирана методика за обучение по таекуондо на подрастващи в условията на извънкласната форма по физическо възпитание и спорт в училище;
- извършена е апробация на разработената методика и коректно, с помощта на подходящ сравнителен критерий (t-критерият на Стюдънт, при високо ниво на статистическа достоверност - $P_t \geq 95\%$), е доказана ефективността от нейното прилагане, чрез проследяване на промените, настъпили в средните нива на наблюдаваните признаци на физическото развитие и физическата дееспособност при всички изследвани съвкупности (експериментална и контролна групи – момчета и момичета);
- разработени са корелационно-структурни модели и са анализирани взаимозависимостите между изследваните признаци при всички изследвани съвкупности, както в началото, така и в края на спортно-педагогическия експеримент. На тази база са разкрити промените, настъпили в

корелационните структури за времето на спортно-педагогическия експеримент;

- проучено е мнението на висококвалифицирани специалисти по таекуондо, относно въпросите, касаещи мястото и особеностите на този боен спорт в обучението по физическо възпитание и спорт в българското училище.

В дисертационния труд, по мое мнение, има разбира се и някои пропуски, които в най-общ вид се свеждат до следното:

- считам, че е излишно в дисертационния труд да се описват етапите на работа – тяхното място е в план-методиката за разработване на дисертационния труд и в етапните отчети на докторанта по време на неговото обучение в докторска степен;
- в Методиката на изследването е пропуснат алтернативният анализ.

Всичко това обаче, в никакъв случай не намалява достойнствата на докторския труд на Николай Балевски.

В **заключение**, считам, че рецензираният научен труд притежава висока научно-приложна стойност и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Р България и Правилника на НСА "Васил Левски" за присъждане на образователната и научна степен "Доктор".

На основата на всичко посочено по-горе, считам, че има достатъчно научни аргументи да дам своя положителен вот за присъждане на научната и образователна степен **"Доктор"** на **Николай Недков Балевски**.

09.05.2016 г.

София

РЕЦЕНЗЕНТ:.....

(проф. Р. Църова, доктор)